

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 13. august 2024

Sak 2024/843 - Atelier St. Olav - org.nr. 897 884 232 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains, Elisabeth Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

- (1) Atelier St. Olav (klager) meldte 4. mars 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 20. mars 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 29. mars 2024. Klager viser til at de er en medlemsklubb for personer som liker å male bilder, og at alle som ønsker å delta kommer til et intervju for en avklaring av hvorvidt de vil male eller ikke. Klubben deltar hvert år på Kulturnatt Trondheim, hvor klubben inviterer publikum til en malekveld. Arrangementet har hvert år over 50 deltakere, og klubben får støtte fra Trondheim kommune til å gjennomføre arrangementet. I 2024 har klager også holdt to kurs som har gått over flere kvelder, og påmelding til kursene har vært åpen for alle. Klager har planlagt flere åpne kurs i 2024 som skal gjennomføres med støtte fra Trondheim kommune. Klubben arrangerer også undervisning og foredrag som er åpne for publikum. Klager anfører at klubben er åpen for personer som maler, og at klubbens medlemmer ikke er profesjonelle kunstnere. Klager opplyser at profesjonelle kunstnere hyres inn som kunsthjelpere. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 24. mai 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Det følger av forskriften § 3 første ledd at enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, kan delta i grasrotandelen. I forskriften § 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

enheter som ikke er allmennyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode.

- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Atelier St. Olav sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 20. mars 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (10) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2136 punkt 2 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige».

- (11) Bestemmelsen i tidligere forskrift om grasrotandel § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. En slik tolkning underbygges av formålet med ordningen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i flere avgjørelser, se blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/1228.
- (12) I vurderingen av om en organisasjon har unaturlige begrensninger i medlemskapet må det tas utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammene for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Det følger av klagers vedtekter § 2 at klubbens formål er å «være en klubb for personer med utøvende interesser for bildende kunst», og at «klubben skal gjennom fellesskapet inspirere medlemmene til egen innsats og gi bedre forståelse for all skapende kunst gjennom møter, foredrag, fellesturer, kurs og utstillinger».

(14) Det følger videre av vedtektene § 3 at:

«Klubbens medlemstall bestemmes for ett år i gangen på årsmøtet. Nytt medlem må ha tidligere opplæring i tegning og maling.

- *Kunne vise fram egne arbeider som styret kan godta.*
- *Søknad om medlemskap skal ledsages av anbefaling av en av klubbens medlemmer.*
- *Styret tar opp nye medlemmer som har anbefaling.*

Ved utmelding kan nytt medlem innta ledig plass etter samme prosedyre».

(15) Frivillighetsregisternemnda ser at klager har noe utadrettet virksomhet som er åpen for alle. Nemnda har likevel kommet til at klager har unaturlige begrensninger i medlemskapet, da nye medlemmer må ha anbefaling fra en av klubbens medlemmer. Klubbens formål er å samle personer med interesse for bildende kunst, og nemnda vurderer at begrensningene ikke fremstår naturlige sett i lys av foreningens formål og aktiviteter. Klager er følgelig omfattet av unntaket i grasrotforskriften § 3 tredje ledd bokstav b, og har ikke rett til deltakelse i grasrotandelen

Konklusjon

(16) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur